

D 11/03

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn A-son. Enligt anmälaren har A-son i samband med en nyemission lämnat ett oriktigt s.k. apportintyg.

Av anmälan och övriga handlingar i ärendet framgår bland annat följande. A-son var vald revisor i ett aktiebolag (det svenska bolaget). Den 30 juni 2000 slöt det svenska bolaget ett aktieöverlåtelseavtal med ett schweiziskt bolag (säljaren). Avtalet innebar att det svenska bolaget av säljaren förvärvade aktierna i ett danskt bolag. Enligt avtalet skulle det svenska bolagets betalning för aktierna ske dels genom kontant betalning, dels genom nyemitterade aktier i det svenska bolaget. Nyemissionen skulle ske senast den 31 oktober 2000. Det svenska bolaget beslutade vid extra bolagsstämma den 6 oktober 2000 att aktiekapitalet skulle höjas genom en riktad nyemission till säljaren. Som emissionslikvid skulle säljaren erlagga aktierna i det danska bolaget (apportegendomen) vilka var värderade till 75 mnkr. Den 7 oktober 2000 utfärdade A-son, i enlighet med 4 kap. 12 § första stycket 5 aktiebolagslagen (1975:1385), ett intyg varav bl.a. framgår att apportegendomen i sin helhet tillförts det svenska bolaget. Enligt anmälaren tillfördes emellertid apportegendomen aldrig det svenska bolaget eftersom det danska bolaget aldrig underrättades (denuntierades) om aktieöverlåtelsen, vilket enligt dansk lagstiftning krävs för att erhålla sakrättsligt skydd. Anmälaren anser att A-son inte har haft tillräckligt underlag för att kunna intyga att apportegendomen tillförts det svenska bolaget.

A-son har i huvudsak anfört följande. Under hösten 2000 tog han del av ett avtal, daterat den 30 juni 2000, genom vilket det svenska bolaget förvärvade det danska bolaget av säljaren. Sedan beslut om nyemission fattats på extra bolagsstämma i det svenska bolaget avgav han ett intyg enligt 4 kap. 12 § första stycket 5 aktiebolagslagen om att apportegendomen tillförts det svenska bolaget. Till grund för hans bedömning att aktierna kunde anses tillförda bolaget låg överlåtelseavtalet per den 30 juni 2000, styrelsens redogörelse enligt 4 kap. 6 § andra stycket aktiebolagslagen per den 6 oktober 2000, protokollet från den extra bolagsstämman i det svenska bolaget samt säljarens aktieteckning. Av en styrelseledamot i det svenska bolaget, en advokat, hade han fått muntlig bekräftelse om att det danska bolaget underrättats om överlåtelsen och att alla övriga förutsättningar för att avge intyget var uppfyllda. Enligt A-son får det, när apportegendom utgörs av aktier, anses ”tillräckligt att styrelsen för det bolag vars aktier rapporteras underrättas (denuntieras) om överlåtelsen för att egendomen skall anses tillförd det emitterande bolaget”. Han tillägger att det inte fanns några omständigheter som tydde på att förutsättningarna för intygets upprättande inte var uppfyllda.

RN gör följande bedömning.

Revisorslagen (2001:883) trädde i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1995:528) om revisorer upphörde att gälla. Enligt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya lagen skall en fråga om disciplinering mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före lagens ikraftträdande prövas enligt äldre bestämmelser, om inte en prövning enligt de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn. Med stöd härav tillämpar RN i förevarande fall 1995 års lag.

Ett aktiebolag kan öka sitt aktiekapital genom nyemission och som tillskottskapital kan apportegendom tillskjutas. Lagstiftaren har, i syfte att förhindra att nyemission sker genom obefintlig eller övervärderad apportegendom, i 4 kap. 12 § första stycket 5 aktiebolagslagen föreskrivit att ansökan om registrering av nyemission skall åtföljas av ett yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor av vilket bland annat skall framgå att all apportegendom är tillförd bolaget. Det finns mot bakgrund härav skäl att ställa höga krav på de kontrollåtgärder som måste föregå ett dylikt intyg. Bedömningen av om egendomen tillförts bolaget måste i princip ha sin utgångspunkt i vedertagna sakrättsliga grundsatser.

Till grund för A-sons bedömning att apportegendomen tillförts bolaget låg – förutom överlåtelseavtalet, styrelsens redogörelse för apportegendomen, protokollet från den extra stämman samt säljarens aktieteckning – en muntlig bekräftelse från en styrelseledamot i det svenska bolaget (advokaten) om att det danska bolaget underrättats om överlåtelsen och att alla övriga förutsättningar för att avge intyget var uppfyllda. Enligt RN:s mening saknar de dokument A-son baserat sitt ställningstagande på relevans för frågan huruvida det svenska bolaget tillförts apportegendomen och den muntliga bekräftelsen från styrelseledamoten har uppenbart varit otillräcklig. A-son har själv uppgett att det får anses ”tillräckligt att styrelsen för det bolag vars aktier apporteras underrättas (denuntieras) om överlåtelsen för att egendomen skall anses tillförd det emitterande bolaget”. A-son har dock inte kontaktat det danska bolaget för att förvissa sig om att denuntiation skett. I stället har A-son förlitat sig på uppgifter från ovan nämnda styrelseledamot, dvs. en person som inte kan anses oberoende i sammanhanget. A-son borde, för att förvissa sig om att apportegendomen tillförts det svenska bolaget, ha informerats om vilka sakrättsliga regler som i aktuellt hänseende gällde och därefter vidtagit adekvata kontrollåtgärder. Genom den mycket begränsade kontroll A-son utfört har han inte kunnat säkerställa att apportegendomen tillförts det svenska bolaget. Då A-son likväl utfärdat intyget den 7 oktober 2000 har han på ett allvarligt sätt åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN in pleno. I beslutet har deltagit f.d. kammarrättspresidenten Lennart Grufberg, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattechefen Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, enhetschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Eva Haage samt avdelningsdirektören Carin Carlsson som föredragit ärendet.